

prvního sporu a nemohl věděti číselnou výši útrat řízení odvolacího a dovolacího, a postup se stal, jak nesporno, k úhradě jeho palmární pohledávky za Arnoštem D-em. Tuto postupní smlouvu jest prohlásiti, pokud jde o pohledávku Arnošta D-a a úroky z ní, za nicotnou podle § 879 čís. 2 obč. zák., neboť jest podle tohoto zákonného předpisu nepřipustno, by si dal advokát postoupiti za sporu klientovu pohledávku, o níž dosud pravoplatně nebylo rozhodnuto. Kdyby měla takováto postupní smlouva býti platná, byl by veden spor ve druhé a třetí stolici jen pro útraty advokáta, nikoli v zájmu klienta, který nemohl již míti zájem na výsledku sporu, nemaje již postoupené pohledávky. To však odporuje právě úmyslu zákonodárcovu, jenž proto postup ten prohlašuje za nicotný. Nerozhodno jest, že spor byl veden i na dále jménem Arnošta D-a, ve skutečnosti byl ve druhé a třetí stolici sporem advokáta Dr. E-a (žalobce). Lhostejno též, jak veliký byl palmární a expensní účet advokátův, neboť to v době postupu, jež jest směrodatnou, nebylo známo a ostatně zákon v té příčině nerozeznává a zakazuje naprosto každé postoupení věci, které je předmětem rozepře, advokátovi, jemuž její vedení bylo svěřeno. Pod zákaz § 879 čís. 2 obč. zák. nespadá jen ona část postupní smlouvy, kterou si dal advokát Dr. E. postoupiti nárok Arnošta D-a proti manželům S-ovým na náhradu nákladů se sporem spojených, neboť nárok ten není spornou věcí advokátu svěřenou, nýbrž jest jen příslušenstvím hlavní pohledávky, o níž byly vedeny spory. Tím není však pro žalobce Dra E-a nic získáno. První soud totiž zamítl žalobní nárok též podle § 2 čís. 2 zák. ze dne 10. prosince 1914 čís. 337 ř. zák., uznáv, že postup pohledávky (se vším příslušenstvím) jest proti pohledávce státu na znalečném 1.634 Kč 70 h následkem odporovatelnosti postupní smlouvy bezúčinným (nikoli neplatným, jak první rozsudek nespřísně se vyjadřuje). Tomuto právnímu názoru prvního soudu nebylo odvoláním vůbec odporováno, neboť první rozsudek nebyl v tomto směru napaden, pokud se týče nebyly uvedeny v odvolacím spise odvolací důvody, kteréž by vyvracely právní názor prvního soudu v tomto bodě. Neměl se tedy odvolací soud vůbec zabývati s otázkou, zda bylo zamítnutí žalobního nároku z důvodu odporovatelnosti po právu, nýbrž měl odvolání v tom směru odmítnouti podle §§ 506 čís. 2, 471 čís. 3 a 474 druhý odstavec c. ř. s. (srv. rozh. 11478 sb. n. s.), nehledíc ani k tomu, že jest lichým názor odvolacího soudu o uplynutí dvouleté propadné lhůty, ano ze spisů vidno, že stát uplatnil svůj odpůrčí nárok již 4. července 1930, tedy před projitím lhůty té. Lhůta začala běžeti 8. srpna 1928).

Čís. 12062.

V odevzdání směnky jako garancie (záruky) a v jejím přijetí nelze spatřovati dohodu, že podpisatel chce býti zavázán jen jako směnečný rukojmí, zejména, nepřipojil-li rukojemskou doložku.

Odevzdání směnky jako garancie (záruky) zahrnuje v sobě i zmocnění k vyplnění adresy jménem odevzdatelovým.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1932, Rv I 1731/32.)

Směnečný platební příkaz byl vydán proti Pavlu E-ovi a proti Bélu K-ovi jako přijatelům směňky. Námitky proti směnečnému platebnímu příkazu podal jen Béla K. a uvedl v nich mimo jiné, že směňku nepodepsal jako přijatel, nýbrž jako vystavitel a že jediným směnečníkem měl býti spolužalovaný Pavel E. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jest zjištěno, že dovolatel prohlásil, že dá žalobkyni krycí směňku, vytáhl z kapsy směnečný blanket, na němž byla vyplněna jen směnečná valuta 30.000 Kč a jenž byl jinak prázdný. Nato dovolatel a E. směňku podepsali, aniž se mluvilo o tom, v jaké funkci kdo podpisuje. Zástupce žalobkyně O. řekl žalovanému, že žalobkyně potřebuje garancie za běžný účet E-ův a žalovaný s tím souhlasil. Slova, dáti garancii nebo záruku, nepoužívá se v obecné mluvě a v obchodním světě jen k označení právního poměru rukojemství, nýbrž i pro jiné způsoby upevnění pohledávky. Užívá se tedy slova garancie běžně v tom smyslu, jak ho používá § 1343 obč. zák. Chce-li někdo poskytnouti zajištění pohledávky směnečným závazkem (směňkou), nelze ještě spatřovati v jeho prohlášení, že směňkou dá garancii, že chce býti zavázán jen podpůrně jako obecnoprávní rukojmí, ani, že chce být zavázán jako směnečný rukojmí, pokud to není jinak z okolností zřejmo. Proto nelze v odevzdání směňky jako garancie a jejím přijetí spatřovati dohodu, že podpisatel chce býti zavázán jen jako směnečný rukojmí, zejména, když nepřipojil rukojemské doložky. To by se přičilo pravidlům poctivého právního styku (§ 914 obč. zák.). Odevzdal-li pak žalovaný zástupci žalobkyně spornou směňku nevyplněnou v adrese, ponechal jí, by směňku vyplnila. Žalobkyně pokládá se za zmocněnu k vyplnění, ovšem nesmí směňku vyplniti proti úmluvě. Ale za zjištěných okolností nestalo se vyplnění proti úmluvě tím, že do adresy jako směnečník byl vepsán dovolatel, protože odevzdání směňky jako garancie zahrnovalo i zmocnění k vyplnění adresy jménem dovolatelovým.

Čís. 12063.

Dáti soudní výpověď' nájemníku porušujícímu nájemní smlouvu náleží zpravidla k řádným úkonům, jimiž má býti zabezpečeno provedení vnucené správy domu.

Předpis § 1052 obč. zák. platí pro všechny vzájemné smlouvy úplatné, i pro dohodu v nájemní smlouvě, že nájemce musí nechat platiti proti sobě určité okolnosti jako výpovědní důvody, že však pronajímatel jest, použije-li tohoto výpovědního práva, povinen vrátiti nájemci nevyčerpaný zbytek předem zaplacené činže.

I okolností soudu známé (zahájení konkursního řízení), o něž strana své nároky neb obrany opírá, musí býti ve sporu tvrzeny a není přípustné bez přednesu stran je učiniti podkladem rozhodnutí.